

Bibliotekarie

Librarianship

180 högskolepoäng

Ladokkod: NGBIB

Version: 12.2

Utbildningsnivå: Grundnivå

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom bibliotek, information och IT 2024-01-18

Gäller från: VT 2024

Gäller för: Antagna HT 2021

Allmänna mål

Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(Högskolelagen 1 kap 8§)

Utbildningens mål

Efter godkänt resultat i programmets kurser ska studenten ha tillägnat sig grundläggande kunskaper och färdigheter för professionell verksamhet inom bibliotekssektorns olika delar. Det innebär att studenten ska kunna omsätta kunskaper om centrala biblioteks- och informationsvetenskapliga begrepp, teorier, verktyg och metoder i självständig professionsutövning nationellt och internationellt.

För kandidatexamen i biblioteks- och informationsvetenskap ska studenten efter godkänt resultat i programmets kurser kunna, med avseende på

Kunskap och förståelse,

visa kunskap och förståelse för

1.1 biblioteks- och informationsvetenskap och dess vetenskapliga grund

1.2 bibliotekssektorns olika institutions- och organisationstyper, deras funktioner samt samhälleliga villkor

1.3 den roll bibliotek spelar för användare, organisation och samhälle genom tillgängliggörande och förmedling av information och kultur

1.4 sökning, organisering, tillgängliggörande och förmedling av information och informationsresurser

1.5 tillgängliggörande och förmedling av kultur och litteratur

Färdighet och förmåga,

visa förmåga att

2.1 kritiskt och självständigt identifiera, förstå och hantera professionsanknutna problem inom givna tidsramar

2.2 söka, organisera, tillgängliggöra och förmedla information i olika former genom att använda olika biblioteks- och informationsvetenskapliga verktyg

2.3 tillgängliggöra och förmedla kultur och litteratur i olika former genom att använda olika biblioteks- och informationsvetenskapliga verktyg

2.4 använda grundläggande teorier och redskap för organisering, tillgängliggörande och förmedling av information och

informationsresurser

2.5 analysera hur bibliotek och liknande verksamheter organiserar, tillgängliggör och förmedlar sina resurser

2.6 identifiera, välja och skriva olika typer av vetenskapliga texter och använda dem på ändamålsenligt vis

2.7 självständigt genomföra vetenskapliga studier inom biblioteks- och informationsvetenskap

2.8 hålla muntliga presentationer på ändamålsenligt vis

2.9 självständigt arbeta inom bibliotek och liknande verksamheter

2.10 identifiera behov av ytterligare kunskap och utveckla kompetenser som är av vikt för professionsutövande

2.11 redogöra för etiska överväganden och hållbar utveckling utifrån ett användar-, samhälls- och kunskapsorganisatoriskt perspektiv

2.12 med utgångspunkt i teorier om lärande redogöra för och reflektera över bibliotekariens roller, metoder och verktyg i olika lärandemiljöer

2.13 beskriva sina kompetenser och relatera dessa till bibliotekarieprofessionens yrkespraktiker

Värderingsförmåga och förhållningssätt,

3.1 värdera information utifrån användar-, organisations- och samhällsperspektiv

3.2 visa insikt om kunskapsutvecklingen inom biblioteks- och informationsvetenskap nationellt och internationellt

3.3 värdera, använda och bidra till kunskapsutvecklingen inom biblioteks- och informationsvetenskap

3.4 reflektera över hur bibliotek bidrar till ett samhälle ur sociala, ekonomiska och miljörelaterade perspektiv

3.5 analysera och problematisera övergången mellan studieliv och yrkesliv utifrån valda professionsteoretiska begrepp i en biblioteks- och informationsvetenskaplig kontext

Innehåll

Programmet är en utbildning inom biblioteks- och informationsvetenskap och tar sin utgångspunkt i samhällsvetenskapliga och humanistiska ämnesområden. Programmets centrala syfte är att utveckla studentens kunskap i att söka, organisera och förmedla information samt tillgängliggöra kultur i olika former och sammanhang. Programmets obligatoriska kurser delas in i tre perspektiv; användar-, samhälls- och kunskapsorganisationsperspektiv. Genom detta utvecklar studenten succesivt en fördjupad kunskap om

1. människors biblioteks-, informations- och kulturanvändning respektive informationskompetens samt hur dessa kan mötas och stärkas,
2. olika typer av bibliotek och dess roller samt förutsättningar i samhället,
3. hur information och informationsresurser kan sökas, organiseras och förmedlas.

Begrepp som genus, klass, jämställdhet, mångfald och hållbar utveckling är kurs- och perspektivöverskridande. Programmets valbara kurser ger studenten möjlighet till såväl breddning som fördjupning av kunskaper inom valda inriktningar av biblioteks- och informationsvetenskap. Programmets innehåll bygger på en aktiv dialog och samverkan med främst nationella men också internationella aktörer inom biblioteks- och informationsvetenskaplig forskning och bibliotekssektorn. Inom programmets ramar erbjuds studenten möjlighet till utlandsstudier, detta sker lämpligast under termin 5.

Nedan beskrivs programmets kurser och hur de bygger på varandra.

Termin 1

1. *Introduktion till biblioteks- och informationsvetenskap* 15 hp
2. *Bibliotek i samhället* 15 hp

Kursen *Introduktion till biblioteks- och informationsvetenskap* introducerar disciplinen biblioteks- och informationsvetenskap. I kursen förankras bibliotekarieprofessionen dels i vetenskapssamhället som helhet, dels i disciplinen biblioteks- och informationsvetenskap specifikt. Studenten ska utveckla en förståelse för ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt. Kursen förbereder studenten för resten av Bibliotekarieprogrammets kurser.

Kursen *Bibliotek i samhället* ger studenten en förståelse för aktörer inom bibliotekssektorn och dessas uppdrag, relationer och förutsättningar. Kursen presenterar valda teorier och modeller genom vilka samhället kan beskrivas, förklaras och förstås. Kursen förbereder studenten för *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder*, *Biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier* samt *Profession och organisation* som kräver att studenten har en förståelse för bibliotekssektorns, inklusive bibliotekarieprofessionens, uppdrag, relationer och förutsättningar. I kursen förankras bibliotekarieprofessionen dels i vetenskapssamhället som helhet, dels i disciplinen biblioteks- och informationsvetenskap specifikt.

Termin 2

1. *Kunskapsorganisation och sökteknik – grund* 15 hp
2. *Bibliotek och användare* 15 hp

Kursen *Kunskapsorganisation och sökteknik – grund* ger studenten en grundläggande förståelse för kunskapsorganisation som ämne, dess användning i praktiken samt sökteknik. Kursen förbereder för fördjupade ämnesstudier inom kunskapsorganisation

i kursen *Kunskapsorganisation och sökteknik med fokus explorativ sökteknik* och för kurser som kräver färdigheter inom grundläggande sökteknik som *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder* och *Professionell informationssökning*.

Kursen *Bibliotek och användare* riktar fokus mot användares olika förutsättningar att söka och använda information, användares medietvanor samt mot användarperspektiv i bibliotekens verksamheter och bibliotekariens arbete, inklusive samspel mellan bibliotekarie och användare. Kurserna *Bibliotek i samhället* och *Bibliotek och användare* kompletterar varandra genom att den förstnämnda riktar fokus mot biblioteksperspektivet samt samhällsperspektivet och den senare nämnda mot användarperspektivet. Kursen *Bibliotek och användare* förbereder studenten för *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder*, *Biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier* och *Informationskompetens och lärande* som kräver att studenten har en förståelse för användarperspektiv.

Termin 3

1. *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder* 15 hp
2. *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 1* 7,5 hp
3. *Kunskapsorganisation och sökteknik med fokus explorativ sökteknik* 7,5 hp

Kursen *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder* introducerar ett antal arbetsredskap och strategiska arbetssätt på bibliotek vilka är centrala utifrån ett användar-, biblioteks-, samhälls- och/eller ett professionsperspektiv. Kursen bygger vidare på den förståelse om användarperspektiv respektive biblioteksperspektiv och samhällsperspektiv som studenten har utvecklat under *Bibliotek och användare* respektive *Bibliotek i samhället* och förbereder för kurser som kräver att studenten har en förståelse för arbetssätt på bibliotek ur ovan nämnda perspektiv. Sådana kurser är *Biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier*, *Profession och organisation* och *Kandidatuppsatskursen*.

Med utgångspunkt i olika vetenskapsteoretiska perspektiv får studenten i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 1* utveckla en grundläggande förståelse för datainsamlings-/produktionsmetoder samt analysmetoder som är användbara inom samhällsvetenskaplig forskning. Därtill introduceras forskningsetiska frågeställningar och centrala teoribildningar inom biblioteks- och informationsvetenskap, samt hur dessa kan tillämpas i konkret forskning. Kursen förbereder för kurser i vilka studenten ska samla in/producera och analysera empiri samt fördjupa sin förståelse för detta. Sådana kurser är *Biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier*, *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 2* och *Kandidatuppsatskursen*.

Det övergripande målet med kursen *Kunskapsorganisation och sökteknik med fokus explorativ sökteknik* är att studenten ska förstå hur en samling kan organiseras för att stödja explorativa sökningar. Kursen bygger vidare på studentens grundkunskaper inom kunskapsorganisation från *Kunskapsorganisation och sökteknik – grund* och förbereder samtidigt för kurser som kräver färdigheter inom sökteknik med hjälp av ämnesordlistor och användning av evalueringsmått vid värdering av sökningar. Sådana kurser är *Professionell informationssökning* och *Kandidatuppsatskursen*.

Termin 4

1. *Biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier* 15 hp
2. *Biblioteksorganisationers kompetensförsörjning* 7,5 hp
3. *Professionell informationssökning* 7,5 hp

I kursen *Biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier* ska studenten göra praktiska erfarenheter i en vald biblioteks- och informationsvetenskaplig verksamhet. Med utgångspunkt i dessa erfarenheter ska studenten formulera ett forskningsbart vetenskapligt problem och genomföra en studie som ska resultera i en kortare uppsats. Kursen bygger på den förståelse för aktörer inom bibliotekssektorn och dessas uppdrag, relationer och förutsättningar som studenten har utvecklat genom kursen *Bibliotek i samhället* och på den förståelse för användarnas informationshantering samt perspektiv i biblioteksverksamheter som studenten har utvecklat genom kursen *Bibliotek och användare*. Kursen bygger vidare på den förståelse som studenten har utvecklat genom *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 1* och förbereder studenten för genomförandet av eget vetenskapligt arbete i *Kandidatuppsatskursen*.

Kursen *Informationskompetens och lärande* har ett tydligt pedagogiskt fokus och studenten får utveckla kunskap om bibliotek i undervisningssammanhang. Kursen breddar studentens förståelse för användarperspektiv som studenten har erhållit genom *Bibliotek och användare* och *Bibliotekens redskap och arbetsmetoder*.

I kursen *Professionell informationssökning* ges en orientering i den biblioteks- och informationsvetenskapliga forskningen om yrkesverksammas informationspraktiker, med särskilt fokus på gruppen bibliotekarier. Kurser breddar studentens kunskap om evalueringsmått och söktekniker som studenten har utvecklat genom *Kunskapsorganisation och sökteknik – grund* och *Kunskapsorganisation och sökteknik med fokus explorativ sökteknik*.

Termin 5 väljer studenten 30 hp valbara kurser ur det kursutbud som erbjuds inom Biblioteks- och informationsvetenskap. Kurserna ger studenten möjlighet till breddning eller specialisering. Delar av utbudet kommer att erbjudas på engelska. Under denna termin finns möjlighet att förlägga sina studier till ett lärosäte utanför Sverige.

Termin 6

1. *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 2* 7,5 hp
2. *Biblioteksorganisationers kompetensförsörjning* 7,5 hp
3. *Kandidatuppsats* 15 hp

Kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 2* fördjupar de kunskaper som studenten har utvecklat genom kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetoder 1* och förbereder samtidigt studenten för *Kandidatuppsatskursen*. Syftet med kursen *Biblioteksorganisationers kompetensförsörjning* är att skapa förståelse mellan studentkontext och yrkeskontext. Kursen summerar de kunskaper och förståelser, färdigheter och förmågor samt värderingsförmågor och förhållningssätt som studenten utvecklat under programmets gång. Kursen utvecklar vidare studentens förmåga att beskriva sin kompetens på ett sätt som är av relevans för organisationer inom bibliotekssektorn.

Kursen *Kandidatuppsats* syftar till att studenten självständigt ska planera, genomföra, rapportera, försvara och opponera på en vetenskaplig studie inom ämnet biblioteks- och informationsvetenskap. Studien presenteras i form av en akademisk uppsats. Centrala inslag i arbetet är vetenskaplig teori och metod, samt vetenskaplig kommunikation i skriftlig och muntlig form. Kursen fördjupar delar av den bredd som biblioteks- och informationsvetenskap utgör.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet + Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2.

Eller:

Engelska B, Samhällskunskap A.

Examen

Efter avslutad utbildning motsvarande fordringarna i denna utbildningsplan, kan studenten efter ansökan till högskolan erhålla följande examen: Filosofie kandidatexamen med huvudområde biblioteks- och informationsvetenskap.

Engelsk översättning av examenbenämningen: Degree of Bachelor of Science with a major in Library and Information Science.

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska). Tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Utfärdande av examensbevis sker efter ansökan på särskilt formulär. Mer information finns på högskolans webbplats.

Studentinflytande och utvärdering

Utbildningen ska utvärderas fortlöpande, dels för respektive kurs av studenter och lärare, dels genom att utbildningen följs av ett särskilt programråd bestående av lärare, studentrepresentanter och professionsrepresentanter. Resultaten ska delges studenterna.

Övrigt

Examinationsformerna för respektive kurs anges i respektive kursplan. Examen ger behörighet för studier på avancerad nivå bl.a. inom huvudområdet biblioteks- och informationsvetenskap vid Högskolan i Borås och i övrigt där behörighetskrav för antagning till utbildning på avancerad nivå så medger.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.